

Handläggare
Hagström Ingela (KLK)
Köpman Eva (SCF)
Larsson Ingrid (OMF)
Thomson Giggi (UBF)

Datum
2017-10-03

Diarienummer
KSN-2017-3201

Kommunstyrelsen

Ansökan om medel för social investering för projekt Koordinatorer för ökad skolnärvaro

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslås besluta

att godkänna utbildningsnämndens, socialnämndens och omsorgsnämndens ansökan om att genomföra satsningen i enlighet med projektplan i ärendets **bilaga 1**,

att bevilja utbildningsnämnden 4 875 772 kronor från de avsatta medlen för sociala investeringar för att genomföra satsningen,

att i samband med Mål och budget 2019-2021 pröva kommunbidraget till utbildningsnämnden, socialnämnden och omsorgsnämnden, om satsningen visar positiva effekter, för att återbetala satsningen, samt

att utbildningsnämnden ska rapportera om satsningen till kommunstyrelsen i ordinarie delårsuppföljning.

Ärendet

Utbildningsnämnden, socialnämnden och omsorgsnämnden beslutade i juni 2017 att ansöka om att genomföra en satsning inom ramen för sociala investeringar. Satsningen, som går under namnet – koordinatorer för ökad skolnärvaro, genomförs från och med januari 2018 och två år framåt. Arbetsmarknadsnämnden ingår som en samverkanspart under hela projekttiden. Ansökan avser totalt 4 875 772 kronor för att driva satsningen under två år. Nämndernas protokollsutdrag och tjänsteskrivelse återges i **bilaga 2**.

Beredning

Projektplanen har beretts i samarbete med representanter från kommunledningskontoret, utbildningsförvaltningen, socialförvaltningen och omsorgsförvaltningen samt arbetsmarknadsförvaltningen. Metoder, modeller och beräkningar som ligger till grund för

satsningen utgår från bästa tillgängliga kunskap, stickprovskontroller, nationell data och best-practice, vilket har tagits fram i samarbete med utbildningsförvaltningen, Sveriges Kommuner och Landsting och Uppsala Universitet. Projektplanen har godkänts av styrgruppen för sociala investeringar.

Föredragning

Under 2016 och 2017 genomfördes en kartläggning (**bilaga 3**) för att se över situationen och identifiera utvecklingsområden rörande elever med långvarig eller hög skolfrånvaro i Uppsala. Mycket av det som framkommer i kartläggningen är vanligt på flera håll i landet. I kommunens rapport föreslås ett antal förbättringsåtgärder. Åtgärderna handlar bland annat om att skapa långsiktig styrning över förvaltningsgränserna, tydliggöra och tillgängliggöra för kommunens verksamheter vad det finns för typ av stöd och vart de kan vända sig, samt att skapa tydliga rutiner. De flesta löses inom ramen för befintlig verksamhet genom samverkan.

Ett av förslagen är att tillsätta så kallade barn- och ungdomskoordinatorer. Deras funktion ska vara att se till att rätt insatser kopplas på i ett tidigt skede samt att det stöd som ges är samordnat, utgår från barnets behov samt bygger på hög delaktighet från elev och vårdnadshavare. Det är den insatsen som de ansökande nämnderna nu vill testa och metodutveckla med hjälp av sociala investeringar.

Satsningen har två kärnkomponenter, den första är att ta fram långsiktiga metoder för analyser, fortsatt arbete, dokumentera och säkerställa att enhetliga och kända rutiner finns på plats. Den andra är att koordinatorerna ska fungera som en samordnande länk som arbetar med utgångspunkten i elevens och familjens behov.

Koordinatorerna ska kopplas in i ärenden där insatser redan finns eller kan komma att behövas från andra verksamheter än enbart skolan. Deras uppdrag är kommunövergripande och de har mandat att samordna olika insatser. Koordinatören fyller också en funktion gentemot elever och vårdnadshavare att vara den som de kan höra av sig till för att få hjälp med vem som gör vad och vart de ska vända sig. All samordning ska ske med samtycke från elev och/eller vårdnadshavare. Koordinatorerna har uppföljningsansvar och rapporterar månatligen till utsedd styrgrupp.

Satsningen ska vara i samverkan mellan utbildnings-, social- och omsorgsnämnderna som, beroende på typ av problematik, har ansvar för att erbjuda målgruppen insatser i olika delar av processen. De tre nämnderna tog därmed i juni 2017 beslut om att ansöka om medel från kommunens reservation för sociala investeringar för att driva satsningen som ett samverkansprojekt under två år.

Kommunstyrelsen fattade beslut om riktlinjer för sociala investeringar i december 2016. En social investering är en avgränsad och koncentrerad insats som i förhållande till ordinarie arbetssätt förväntas ge bättre utfall för insatsens målgrupp och samtidigt leda till minskade samhällsekonomiska kostnader på sikt.

Sociala investeringar skiljer sig från traditionella välfärds- och folkhälsoinsatser genom att

uppföljning, utvärdering och fokus på avkastning är av stor vikt. Satsningen ska därför följas upp regelbundet och avrapporteras tre gånger per år. Den ska även effektutvärderas efter två år, det vill säga hösten 2019. Visar satsningen goda resultat ska den implementeras i ordinarie verksamhet.

Förutom de tydliga långsiktiga vinsterna med förebyggande insatser för att motverka skolmisslyckande finns även kortsiktiga och medelsiktiga vinster att räkna hem. Bland annat kan insatser för att få tillbaka elever i skolan förhindra att de behöver gå sommarskola, gå om ett år på grund- eller gymnasieskola eller leda till mindre omfattande insatser inom socialtjänsten alternativt minska placeringar av barn.

Ekonomiska konsekvenser

I projektplanen presenteras beräkningar på kostnader och tänkbara besparingar, både utifrån kortsiktiga och långsiktiga effekter. För att kunna göra kalkyler behövs tillförlitlig och sammanställd data. Ett utvecklingsarbete pågår för att få ut bättre underlag. Då det i dagsläget är svårt att sammanställa helt tillförlitlig frånvarostatistik i Uppsala kommun på aggregerad nivå med kopplingar till studieresultat och andel som går om ett år i skolan, är det svårt att göra exakta beräkningar avseende de ekonomiska effekterna.

Beräkningen för långsiktiga besparingar nedan baseras på ett antagande om projektet lyckas att få 3 elever med hög frånvaro att komma tillbaka till skolan och klara gymnasieexamen, som utan insats inte skulle slutfört gymnasiet. De kortsiktiga besparingarna utgår från att projektet förhindrar att en viss andel av deltagarna går om ett år i grund/gymnasieskola.

Kostnad insats	Besparing kort sikt	Besparing lång sikt	Total besparing	Avkastning
4 875 772	2 838 200	10 800 000	13 638 200	2,80 kr/investerad kr

Räkneexemplet är baserat på antaganden utifrån stickprovskontroller, nationell statistik och best-practice. Utbildningsnämnden ska återkomma med mer utförliga beräkningar i samband med uppföljningen till kommunstyrelsen.

Kostnadsreduceringar till följd av satsningen förväntas uppstå inom utbildningsnämndens ansvar genom minskade kostnader för att elever behöver gå om ett år i skolan, sommarskola m.m. På lång sikt även i arbetsmarknadsnämndens (försörjningsstöd, arbetsmarknadsåtgärder) och omsorgsnämndens verksamhetsområden. Utöver detta förväntas satsningen generera framtida skatteintäkter för kommunen samt kostnadsreduceringar för staten.

I Mål och Budget 2016 har 15 mnkr avsatts till kommunstyrelsen för genomförande av satsningar inom sociala investeringar, för 2017 avsattes 10 mnkr. Av de avsatta medlen finns 19,7 mnkr kvar. Ansökt belopp ryms inom ram för de avsatta medlen. Utbetalningar sker i efterhand med avräkning tre gånger per år, i samband med tertial- och årsbokslut. Underlaget för utbetalningar är de under perioden faktiskt uppkomna kostnaderna.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret

Birgitta Pettersson
Utbildningsdirektör

Thomas Odin
Direktör omsorgsförvaltningen

Kaisa Björnström
Direktör socialförvaltningen